

MOTIVATIE:

Housing First heeft zijn efficiëntie aangetoond in België via het experiment Housing First Belgium (september 2013 tot juni 2016). Om ervoor te zorgen dat deze praktijken zich in de toekomst zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen, moeten fundamentele principes die bijdragen tot de definitie en tot de efficiëntie van het model worden nageleefd.

Deze fiche bepaalt de fundamentele criteria om de benaming Housing First te mogen hanteren.

BRONNEN:

- de 8 oorspronkelijke Amerikaanse principes van het model - Pathways to Housing - waarnaar gewoonlijk verwezen wordt
- de verschillende toepassingen in Europa, in het bijzonder de criteria opgenomen in de HF Europe Guide¹ (het begrip "verspreid wonen" verdwijnt)
- de Housing First praktijken uit de experimentele fase Housing First Belgium.
- de deelname van Housing First Belgium aan de internationale studie over de HF modelgetrouwheid²

Een handboek over de implementatie van Housing First en een informatiebrochure die de voornaamste resultaten samenvat, zijn beschikbaar op www.housingfirstbelgium.be

Contacteer het Housing First Belgium-LAB voor meer info : coördinatie@housingfirstbelgium.be

¹ www.housingfirsteurope.eu

² Deze studie zal het onderwerp uitmaken van een speciale uitgave van het European Journal of Homelessness die in 2018 zal verschijnen.

Housing First Belgium¹ definieert een Housing First praktijk op basis van de volgende criteria²:

1 Doelgroep.

Daklozen die het minste kans maken op huisvesting.

- Dakloos (Ethos 1 en 2³).
- Langdurig (minstens de laatste 3 maanden vóór hun intrek in een woning of 12 maanden in totaal in verschillende episodes gedurende hun ganse leven⁴⁻⁵).
- Kwetsbaar (problemen inzake fysieke en/of geestelijke gezondheid en/of verslavingen).
- Nood aan intensieve begeleiding tijdens huisvesting.
- Het recht kunnen openen op een inkomen of reeds over een inkomen beschikken.

2 Huisvesting.

Eerst huisvesting, nadien de rest.

- Onvoorwaardelijke toegang tot huisvesting⁶.
- Scheiding van huisvesting en begeleiding⁷.
- Individueel huurcontract.
- Individuele huisvesting⁸.
- Duurzame huisvesting.

AANBEVOLEN CRITERIA⁹:

- Ondertekening van de huurovereenkomst rechtstreeks tussen de bewoner en de eigenaar.
- Verspreid wonen in de stad.

3 Begeleiding.

De begeleiding gebeurt op maat.

- Mobiel¹⁰
- Moet kunnen beantwoorden aan de hoge en complexe noden van de doelgroep¹¹
- Gescheiden van de huisvesting (een begeleiding wordt indien nodig behouden, zelfs wanneer de persoon niet (meer) gehuisvest is, voor zover de persoon dit toelaat)
- De HF filosofie naleven (die herstel tot doel heeft, gericht is op de persoon, op zijn/haar ritme, in een harm reduction filosofie, met een zorgzame houding).
- Zo lang als nodig.

¹ Op 4 mei 2017 organiseerde het HFB-LAB een expertenconsensus met coördinatoren/vertegenwoordigers van de Belgische Housing First praktijken: OCMW van Gent, W13 – Zuidwest-Vlaanderen, OCMW en CAW van Hasselt, OCMW van Sint-Jans-Molenbeek, Straatverplegers, SMES-B, Diogenes, Samu Social/OCMW van de Stad Brussel, Relais Sociaux van Namen, Charleroi en Luik.

² Met uitzondering van de twee «aanbevolen criteria», moet een Housing First praktijk aan alle 15 andere criteria voldoen.

³ Situaties van dakloosheid, preciaire of onaangepaste huisvesting kunnen overwogen worden, voor zover het gaat om tijdelijke situaties met als meest waarschijnlijke uitkomst een situatie van dakloosheid, en voor zover aan alle andere criteria in verband met het doelpubliek wordt voldaan (bijv. Verblijf in het ziekenhuis vanop straat, met een bijna zekere terugkeer naar de straat na de hospitalisatie).

⁴ Merk op dat de deelnemers aan het experiment HFB gemiddeld 5 jaar in een situatie van dakloosheid hebben geleefd (Ethos 1 en 2).

⁵ Dit begrip moet in verband worden gebracht met de leeftijd van de doelgroep.

⁶ Zonder andere toelatingsvoorwaarden dan diegenen voorzien voor elke huurder door de ondertekening van het huurcontract/de woonovereenkomst – geen enkele verplichting inzake tenlasteneming van gezondheidsproblemen/verslaving kan worden gekoppeld aan de toegang tot huisvesting.

⁷ Het hebben van een woonst staat los van de kwaliteit/frequentie van de begeleidingsrelatie.

⁸ Tenzij de betrokken persoon een andere formule wenst die beter aan zijn profiel beantwoordt. Bepaalde huurders die deelgenomen hebben aan het Housing First Belgium experiment bewonen, omwille van hun leeftijd en/of van specifieke kwetsbaarheden, een kamer in een rusthuis of in een initiatief voor beschut wonen. De aanbevolen logica is de volgende: het moet de huisvestingsvorm zijn die de beste lijkt voor deze persoon EN deze moet duurzaam zijn.

⁹ Deze twee aanbevelingen leggen de nadruk op de leidende rol die huisvesting speelt bij het herstelproces en de sociale integratie. Men dient hierbij echter eveneens rekening te houden met de moeilijke toegang tot huisvesting.

¹⁰ De begeleiding wordt zowel in als buiten de woonst aangeboden.

¹¹ Ofwel rechtstreeks door een Assertive Community Treatment – team (multi-disciplinair team), ofwel via externe contactpunten door een Intensive Case Management – team.